

חוק הרשויות המקומיות- יועצת לענייני מעמד האישה

ביקורת מעקב - דוח מבקר העירייה מס' 27

בדוח מבקר העירייה מס' 27 פורסמו ממצאים המתייחסים ליישום חוק הרשויות המקומיות - היועצת למעמד האישה בעיריית כפר סבא.

ממצאי הביקורת דאז, מסקנותיה והמלצותיה היו:

1. יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה לא הוזמנה מעולם לשיבות המועצה או לאחת משיבות ועדותיה וזאת בניגוד למתחייב בחוק. לדעת הביקורת, יש להקפיד במילוי דרישות החוק ולזמן את יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה לכל ישיבות מועצת העיר וועדותיה. בהתאם לנושאי הישיבות תחליט יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה לאיזה ישיבה חשוב שתגיע. הביקורת ממליצה כי מזכירות העירייה תדאג ליידע את כל יושבי ראשי ועדות העירייה על חובתם להזמין את יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה לכל הישיבות.

ביקורת מעקב:

קיימת המלצה עקרונית *de* ראש העירייה לזמן את היועצת לקידום מעמד האישה, לשיבות מועצת העירייה, אך בפועל היועצת *de* אינה באופן קבוע.

2. הביקורת רואה בממצא זה (כפיפות של היועצת לסגנית ומ"מ ראש העיר ולא לראש הרשות) אי הקפדה מלאה על האמור בחוק ולדעתה עקב חשיבות הנושא ועל פי הקבוע בחוק, על יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה לפעול בתיאום עם ראש הרשות להתוויית מדיניות לקידום מעמד האישה, לביצועה ולהקצאת משאבים לכך. על כן, הביקורת ממליצה על קיום פגישת עבודה, אחת לתקופה, בין ראש

העיר לבין יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה. בפגישות אלה יתוו מדיניות כוללת בנושא קידום מעמד האישה ויחולט על תוכניות פעולה בנושא. בפגישות אלה גם יעודכן ראש העיר בפעילות השוטפת. הביקורת אף ממליצה כי יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה תעדכן גם את מועצת העיר בפעילויות השונות הנעשות בתחום.

ביקורת מעקב:

הכפיפות כיום היא כפיפות ישירה לראש העיר, הפעילות נעשית בתיאום עם ראש הרשות, תוכנית הצבירה בנושאי קידום נשים נעשית בתיאום וביתוף עם יו"ר מועצת נשים ומועצת לראש העיר. פעילות הצבירה עם ראש העיר מתקיימות על פי צורך, אחת לתקופה, בהתאם ללוח האירועים והפעילות רלוונטיות. הפעילות הצבירה מותוות מדיניות כוללת בנושאים של קידום מצמד האישה וכן מצודכן ראש העיר בפעילות השוטפת. בניסוד להמלצת הביקורת לא צודכנה מועצת העיר בפעילויות השונות הנעשות בתחום.

3. בשנת העבודה - 2003, נעשה ניסיון מטעם יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה לבנות קורס שייקרא "התקרבות בין מגדרית", קורס זה היה אמור להיות בנוי מסדרה של הרצאות שונות שיסייעו להתקרבות בין המינים. לביקורת נמסר על ידי יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה כי הקורס בוטל מחוסר עניין, בעיקר בשל העובדה שלא ניתן לו פרסום ראוי, לדבריה. הדבר נבע הן מחוסר תקציב לפרסום והן משום שדוברת העירייה לא פרסמה כראוי את עובדת קיומו של הקורס בחוברת המידע החודשית, זאת חרף בקשתה, לדבריה. הביקורת הביעה תמיהה על כך שחוברת שלמה יוחדה, באותה תקופה, לצעדת כפר סבא מבלי שנמצא מקום לפרסום הקורס. לדעת הביקורת, מצב זה מעיד על סימפטום של דחיקת נושא קידום מעמד האישה לשוליים.

ביקורת מעקב:

פעילות הצבירה 8-2007 נפתחו 2 קורסים: קורס יזמות אסקית לנשים וקורס דירקטוריות. שני הקורסים נפתחו בשיתוף עם האוניברסיטה הפתוחה כורסמו ככל אפיקי הפרסום הצומדים לרשות העירייה (חוברת

צירונית, לוח צירוני, אתר צירוני וכו'. יחד עם זאת נראה כי אמצעי הפרסום האפקטיבי ביותר לאיוס הנשים היה מפה לאולן, ברשתות קשר אישיות וברשימות תפוצה קיימות. ברט, הפרסום הצירוני מסייע להחדרת המודעות לצמצ קיומה של פעילות לקידום נשים בעיר ואף יש לחלקו באמצעות יחסי ציבור בעיתונות המקומית באופן שוטף. התיוחסות קבוצה לפעילות היוצרת לקידום מצמד האישה ומוצרת נשים תחדד את היותן כתובת צירונית ליוזמות של נשים תושבות העיר בנושאי קידום נשים וכן תקף על מלאכת השיווק של קורסים ופעילויות שונות.

4. הביקורת מצאה כי בשנת העבודה 2002, קיימה מועצת נשים עשרה מפגשים. לדעת הביקורת, קיומם של עשרה מפגשים בשנה, הינם הישג מבורך והפעילות למען נשים כתוצאה מכך תורמת רבות להעלאת המודעות לקידום מעמד האישה.

הביקורת מעירה כי אחוז הנוכחות הממוצע של חברות מועצת נשים בישיבותיה בשנת 2002 עמד על 56%. (פירוט בטבלה להלן) לדעת הביקורת, בנוכחות יתר של נשות מועצת הנשים בעיר ניתן לקדם וליזום מהלכים, באופן יותר אפקטיבי. בשנת העבודה 2003, קיימה מועצת נשים רק ארבעה מפגשים, ירידה של 60% בכמות המפגשים מהשנה הקודמת. אחוז הנוכחות הממוצע בשנת 2003 עמד על 55%. הביקורת מציינת כי קיום כה נמוך של מפגשים, יחד עם אחוז נוכחות נמוך של חברות המועצה, מביא לחוסר אפקטיביות בעבודתה של מועצת הנשים.

ביקורת מעקב :

בשנת העבודה 2006 קיימה מועצת נשים כ- 5 מפגשי מליאה ובשנת העבודה 2007 קיימה מועצת נשים כ- 4 מפגשי מליאה. יתר המפגשים התנהלו במתכונת של צוות היאוי, מפגשי וצדה או צוות משימה לקראת אירוע או פרויקט. אחוז הנוכחות של חברות המועצה במפגשי מליאה צדיין נמוך וחלק ממפגשי המליאה נפתחים לצבור הנשים על מנת לאיים חברות חדשות. קיים קושי באיוס נשים לפעילות. לדעת יוצרת ראש העיר לקידום מצמד האישה, יש לחלק את מפגשי המליאה של מועצת נשים.

5. הביקורת הדגישה כי עובדתית אושרה הוצאה חד פעמית מתקציב לשכת ראש העיר לפעילות שיועדה לקידום מעמד האישה. עובדה היא שבשנת 2003, בסופו של דבר, לא היה תקציב מאושר לעירייה וממילא לא נקבע סעיף במסגרת תקציבית כלשהי לנושא קידום מעמד האישה. עובדתית גם בשנת 2002 לא היה תקציב מאושר לעיריית כפר סבא וממילא לא היה קיים סעיף תקציבי לקידום מעמד האישה. לדעת הביקורת, קיים צורך לקבוע סעיף תקציבי לנושא קידום מעמד האישה, למען קיום פעילות שוטפת אפקטיבית וראויה, מדי שנה. אין בהעברת כספים חד פעמית כזו או אחרת להוות בסיס תקציבי קבוע ומסגרת לפעילות שוטפת ומתמשכת במיוחד שמדובר בנושר כה חשוב. הביקורת מברכת את המאמצים שנעשו על ידי יו"ר מועצת נשים ויועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה בהשגת משאבים ובגיוס מתנדבים על מנת להבטיח פעילות ראויה בנושא קידום מעמד האישה, אך אין בכך די ולכן היה על הרשות לקבוע משאבים אשר יסייעו לפעילות זו.

ביקורת מעקב:

תקציב אירוני לנשים קידום מעמד האישה אושר לאחר מאבק של היו"ר היוצאת של מועצת נשים והיוצאת היוצאת לקידום מעמד האישה. בשנה האחרונה דגל תקציב הפעולה של אגף הכספים ואירועים אירוניים והוא צומד על 82,000 ₪. את תקציב הפעולה אנו ממקסמים צ"י איוס מקסימלית - חסויות ועותקים לפעילות (בשנת הפעילות 2008 - 2008 - בסדר אגף של כ- 50,000 ₪). יחד עם זאת, התרחבות הפעילות השוטפת הן בתחום האירועים האירוניים והן בתחום הקורסים והסדנאות מחייבת תוספת סיוע של כוח אדם זמני בשכר ושירותי מלכירות בסיסיים. הצסקת מתנדבות מועצת נשים בחלוקת פלייריט, בעבודה אדמיניסטרטיבית הכרוכה בהפקה או בשיווק אינטרנטי של פעילות אינה רלוונטית ואינה צומדת בקנה אחד עם מציאות של נשים מתנדבות צובדות וצסקות על פי רוב.

6. הביקורת ציינה לטובה את יוזמתה של יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה למציאת משאבים חלופיים על מנת לקדם את הנושאים שבאחריותה. יחד עם זאת, לדעת הביקורת על יועצת ראש העיר לקידום

מעמד האישה מוטלת האחריות על פי חוק לקידום מעמד האישה ולכן תמהה הביקורת על הרמת הידיים ומסירת חלק מסמכויותיה ליו"ר מועצת נשים בעיר, שבאותה תקופה שימשה כסגנית ומ"מ ראש העיר. הדבר מוכיח כי תפקיד יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה חסר כל מעמד ולכן נזקקה ליו"ר מועצת נשים, (נבחרת ציבור), על מנת לקדם את העניינים שבאחריותה. יש על כן, צורך לקיים ישיבות קבועות עם ראש העיר, להתוות מדיניות, ליזום פעולות, כל זאת תוך קביעת סעיף תקציבי ראוי לקידום מעמד האישה.

ביקורת מעקב :

יוצאת ראש העיר לקידום מעמד האישה, מתווה מדיניות ויוזמת פעילויות, צוברת בשיתוף פאולה הדוק את יו"ר מועצת נשים ומוצאת נשים ואף מרכזת את הפעילות שלה.

7. פעילות לקידום מעמד האישה מצריכה פעילויות המוניות פתוחות לציבור הרחב על מנת להביא למודעות בנושאים שונים החשובים לנשים. יתר על כן, לדעת הביקורת חשוב גם לקיים סדנאות וקורסים ייחודיים לקבוצות נשים. אולם, בהיעדר תקציב מיוחד לנושא קידום מעמד האישה, החוק האמור מתרוקן מתוכן ופעילות יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה מתמצה בעיקר, בהפקה מועטת של אירועים המוניים ובקיום מועט עוד יותר של פעילויות נוספות. לאור האמור לעיל, הביקורת שבה והדגישה את הנחיצות במיסוד תקציב קבוע וראוי לנושא קידום מעמד האישה. עוד מוסיפה הביקורת, כי על סמך בדיקת עלויות שנערכו על ידי יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה ויו"ר מועצת נשים, תקציב זה, מסתכם בעשרות בודדות של אלפי שקלים, סכום שהינו זניח במושגים עירוניים, אולם השפעתו תהיה רבה ואפקטיבית לקידום מעמד האישה בעיר.

ביקורת מעקב :

בשנת 2008, כוצלות מועצת נשים והיוצאת לקידום מעמד האישה על פי תוכנית צבודה אשר נלכדת מחלון אסטרטגי של קידום נשים ממוקדי השפעה וקבלת החלטות תוק צידודן

להשפיעה על איכות חייהן ואיכות הסביבה בהן חיות. להלן ראשי פרקים של הפעילות זו:

בתחום העסקים והקריירה

- מתקיימת סדרת הרצאות בנושאים פיננסיים לנשים בשיתוף עם בנק לאומי.
(שנתי)
- התקיימו שני כנסים אזוריים להצלחת עסקים קטנים.
- מתקיימת קבוצת למידה חודשית לנשים הפותחות עסק.
- התקיימ קורס יזמות עסקית.
- התקיימ קורס הצמחה וניהול למנהלות בכירות בצירייה.
- מתקיימ קורס דירקטוריות.
- יפתח פורום לנשות עסקים מטירה וכפר סבא בשיתוף המרכז היהודי צרבי לפיתוח כלכלי.
- על הפרק: מיזם תעסוקתי לנשים בשיתוף המחלקה לנוצר וקהילה, סיסקו והא'וינט.

בתחום החינוך

- קבוצות מנהיגות לנערות ב- 2 בתי ספר תיכוניים (זו השנה השלישית), בשיתוף עם המחלקה לנוצר וקהילה ומצילה.
- פעילות חינוכית בבתי הספר התיכוניים למניעת זונטיות אלימה (הצצה+ דיון) לקראת יום השנה לציון מניצת אלימות כלפי נשים.
- שותפות באירוע צירוני לציון היום הבינ"ל למניצת אלימות.
- אירוח פרלמנט ארצי בכפר סבא בנושא מצמד המורות (וכן אירוח פרלמנט נוסף בנושא השפעת הנשים במחממה האחרונה).
- על הפרק: אמהות ופנות- פרויקט בשיתוף הרשות הצירונת למחממה בסמים ואליץ החינוך.

בתחום הספורט והבריאות

- מתקיים אירוע צירוני בשיתוף המחלקה לספורט.

תחומים נוספים

- השתלבות באירועי שהוצ הספר בשיתוף הספרייה הצירונית.
- אירועי יום האישה הבינ"ל מדי שנה, בשיתוף עם אורחים צירוניים (כאון: ויז"ו, מרכז צעירים בכפר סבא, גלריה צירונית וכו').
- על הפרק, צידוד נשים להשלמת תואר בתחום המאדר בשיתוף מכללת בית ברל.